
Fagplan musikk

INNLEDNING

Kjernen i kulturskolens musikkopplæring er instrumental-/vokalopplæringa, samspillsaktivitetene og konsertene, basert på en langsiktig motorisk, teknisk og uttrykksmessig trening, og i et vidt sjangerspenn.

Det utøvende musikkfaget har solide metodiske tradisjoner for opplæring i ulike stryke- og blåseinstrumenter, tangentinstrumenter og sang, strengeinstrumenter, folkemusikkinstrumenter og bandinstrumenter, og en høyt kvalifisert yrkesgruppe i lærerne. Slik blir musikktilbudet en viktig underskog både for høyere musikkutdanning, for lokalt/regionalt musikkliv og for profesjonell musikkutøving.

Musikktilbudet skal sørge for at alle elever får utnyttet sitt potensial så langt som overhodet mulig. Tilbudet skal fange opp de elevene som viser særskilte forutsetninger og som vil inn på en senere profesjonsutdanning.

Læringssynet tilsier at alle unge har et iboende potensial for sang og spill; opplæringen er talentutvikling fra første stund. Viktige handlinger er å utøve, formidle, lytte, reflektere og skape.

En intensjon med musikkfaget er å gjøre elevene til aktive og medvirkende deltakere i sine læringsprosesser.

Breddeprogram, Kjerneprogram og Fordypningsprogram vil til sammen gi elevene tilgang til det brede og fordypende spekteret ved musikkfaget.

MUSIKKOPPLÆRINGA OG KULTURLIVET

Kulturskolens musikk lærere og lokalmiljøets korps, orkestre, band, spelemannslag og kor har stor gjensidig interesse av å samarbeide om elevenes utvikling, mestring, motivasjon og behov. Mens kulturskolen bidrar med lærerkompetanse, bidrar ensemblene med viktig samspillstrening og lederskap. Det er viktig at elevene opplever en helhetlig opplæringsarena der instrumentalopplæring, øving, ensemblespill og formidling – på tvers av aldersgrupper – er et helhetlig felt. Det bør derfor etableres et tett samarbeid med ledere og styrer i organiserte samspillsensembler i lokalmiljøet. Dette kan skje gjennom gode samhandlingsmodeller og felles tiltak for kompetanseutvikling.

MUSIKK I NÅTID OG FRAMTID

Musikkelevne skal være framtidens musikkutøvere, musikkpedagoger, musikkskapere og publikummere. Musikkopplæringa gir gode betingelser for denne utfoldelsen ved å gi elevene kunnskaper og erfaringer som de kan ha glede av gjennom hele livsløpet.

Musikkutøving er, i tillegg til at det har sin kunstneriske egenverdi, en kilde til mestring, selvinnsikt, selvuttrykk, erkjennelse, undring, oppdagelse og samhandling.

De unge kommer til å leve i et samfunn som blir mer og mer globalisert. Kulturskolens musikkopplæring må bidra til å utvikle en kompetanse som gjør det mulig for dem å forberedes til dette, bli verdibevisste, ansvarsbevisste, utvikle personlige uttrykk og innlevelsesevne. Ensemblene blir en arena der disse egenskapene kan bli realisert. Elevene lærer å møte oppmerksomhet rettet mot individet, forventningspress, krav om «iscenesetting» av seg selv. Her forenes solospill og lagspill, likeverdige musikere lytter til hverandre, resultatet avhenger av alle.

I dag er forståelsen av kultur og samfunn påvirket av inntrykk fra hele verden. Uttrykk, innhold og formidlingsformer er preget av stort mangfold når det gjelder musikkjangrer, etnisitet og tradisjon. Dette åpner for en ny forståelse av hva musikk kan være som kulturell møteplass og som kunstnerisk uttrykk. Musikkopplæringa står i et spenningsfelt mellom fortid, nåtid og framtid. Den skal gjenspeile mangfoldet og samfunnets dynamikk, samtidig skal den ivareta historie og tradisjoner.

En moderne forståelse av det utøvende feltet tilsier et musikkollegium som representerer både en klassisk, tolkningsbasert musikktradisjon og en muntlig, gehørbasert tradisjon og som deler, utveksler og tar med det beste fra begge tradisjonene. Der det fins lærerkompetanse, bør en legge ekstra vekt på undervisningstilbud som er knyttet til instrumenter der rekrutteringen er mangelfull. En solid underskog er viktig for utdanningskjeden.

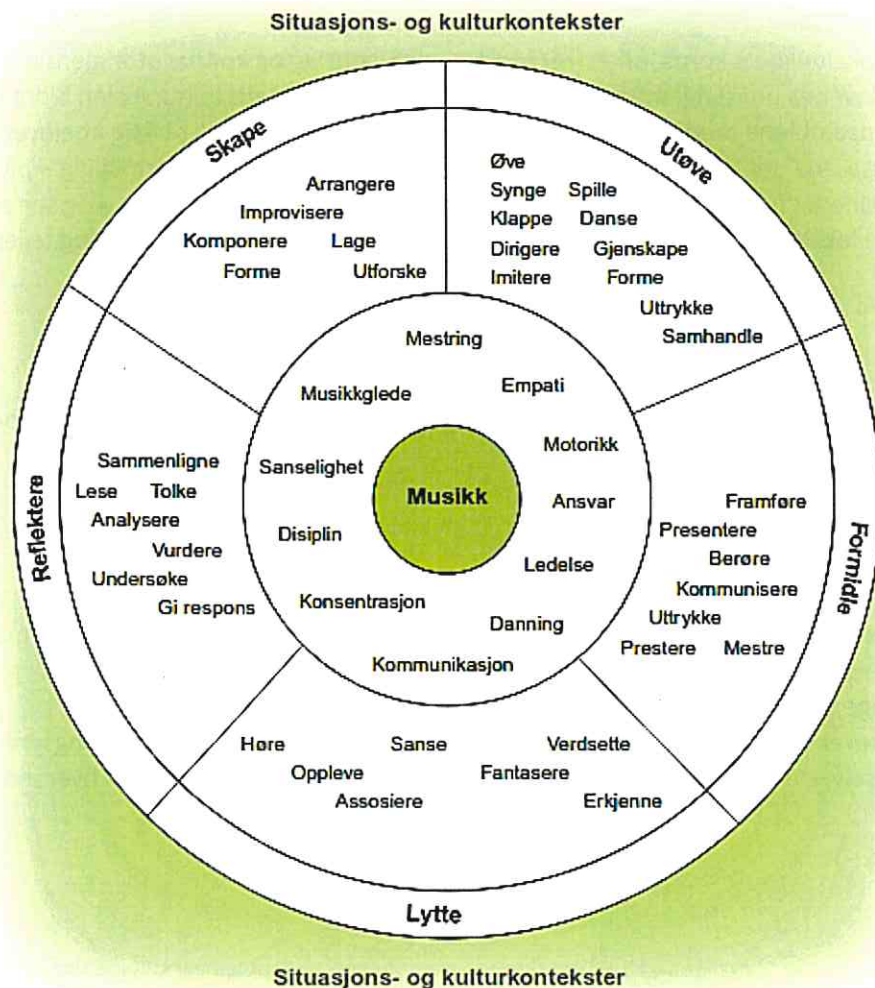
Når de unge får delta i flerkulturelle uttrykk og ta instrumentet sitt med inn i nye kombinasjoner av musikk, visuelle uttrykk, tekst og bevegelsesuttrykk, vil det kunne styrke kulturforståelse og ytringsfrihet.

OVERORDNA MÅL

Gjennom arbeidet med musikk skal elevene

- oppnå gode ferdigheter på instrumentet sitt, på alle nivåer og ut fra ambisjonsnivå
- oppleve mestringsglede og positiv selvutvikling
- utvikle seg til selvstendige utøvere som har glede av musikk livet gjennom
- bli aktive lyttere med et nært forhold til musikk
- utvikle evnen til samspill og samarbeid
- få muligheter til fordypning som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning i musikk
- bli ressurspersoner som bidrar til et levende kulturliv

FAGHJULET MUSIKK

Fagplan gitar

Innledning

Gitaren er et allsidig strengeinstrument som finnes i mange hjem, på mange ulike konsertarenaer, og i mange kulturer. Den er blant verdens mest populære instrumenter, og det lages flere gitarer hvert år enn alle andre instrumenter til sammen. Gitaren brukes i nær sagt alle musikksjangre, og har derfor mange ulike tilnæringsmåter for den som vil lære å spille.

Om faget

Gitaren er et viktig instrument i et vidt spekter av musikksjangre. Instrumentet gjør seg godt på egen hånd, eller i samspill med andre. Dens allsidighet åpner for at man med grunnleggende ferdigheter på instrumentet kan utforske alt som finnes av musikksjangre.

Innhold

Repertoaret hentes fra ulike sjangre og tilpasses den enkeltes elev interesser og erfaring. I tillegg til repertoaret med melodier og sanger suppleres det med øvelser tilpasset for å fremme elevens utvikling. Innlæringen skjer gjennom tradisjonell notelære, gitartabulatur, akkordskjemaer og lytting/herming. Opplæringen skjer alene og i samspill med andre elever.

Mål for undervisningen:

Overordna mål fra Kulturskolerådets rammeplan:

- Oppnå gode ferdigheter på instrumentet sitt, på alle nivåer og ut fra ambisjonsnivå.
- Oppleve mestringsglede og positiv selvutvikling.
- Utvikle seg til selvstendige utøvere som har glede av musikk livet gjennom.
- Bli aktive lyttere med et nært forhold til musikk.
- Utvikle evnen til samspill og samarbeid.
- Få muligheter til fordypning som kan danne grunnlag for videregående og høyere utdanning i musikk.

Mål for begynnernivå:

- Bli kjent med instrumentet, dets deler, og hvordan det benyttes på en effektiv og ergonomisk måte.
- Lære melodier, akkorder og å øve på rytme/puls, alt i gradvis økende vanskelighetsgrad.
- Bli kjent med tabulatur, grunnleggende notelære og å kunne skifte mellom enkle akkorder.
- Formidle musikk for et publikum på en relevant arena. Enkel hørelære som knyttes til begreper fra musikkteori.
- Delta i samspill og drive lek på instrumentet, gjerne med innslag av improvisasjon.

Eksempler på konkrete mål:

- Bytte mellom akkorder i åpen posisjon*.
- Spille enkle melodier etter tabulatur og/eller noter
- Forstå fjerdedelsnoter, hel- og halv-noter og tilsvarende pauser.
- Herme enkle rytmiske temaer.
- Gjennkjenne hvorvidt en melodi beveger seg "oppover" eller "nedover"

Mål for mellomnivå:

- Stemme og vedlikeholde instrument på egenhånd.
- Jobbe med musikk som krever lengre innstuderingstid, parallelt som man jobber med teknikk.
- Utforske spill i ulike posisjoner med alle fingre.
- Benytte ulike typer akkorder, samt å kunne finne frem til akkorder på egen hånd ved hjelp av oppslagsverk.

- Forstå og benytte musikalske begrep, samt begynne å sette ord på egen opplevelse av hørt eller utført musikk.
- Delta i samspill, akkompagnere andre instrumenter og utforske improvisasjon

Eksempler på konkrete mål:

- Akkorder utenfor den åpne posisjon.
- Spille flerstemte gitarstykker.
- Utvikle fingerspill og/eller plekterteknikk samt grunnleggende rytmegitar.
- Forstå punkterte noter, åttendel- og sekstendels-noter og tilsvarende pauser.
- Kunne herme enkle melodiske snutter.
- Utforske improvisering.

Mål for viderekomment nivå:

- Kunne utvikle seg på egenhånd i samarbeid med lærer.
- Større grad av selvstendighet i samspillsituasjoner.
- Delta i samspill innen ulike sjangre og med ulike instrumentsammensetninger.
- Ta selvstendige valg innen repertoar, samtidig som man evner å sette seg inn ulike typer musikk "på bestilling", enten gjennom lytting eller ulike notasjonsformer.
- Elever på viderekommende nivå tar ansvar for egen utvikling og øver jevnt.
- Elevene kan kommunisere, i musikken, eller om musikk.
- Improvisere med mål og mening

Eksempler på konkrete mål:

- Beherske utvidede akkorder, som firklanger.
- Fungere som akkompagnement i samspill
- Utvikle bladlesing- Spille melodier "på øret".

Da gitaren er et allsidig instrument er det ikke uvanlig at samme elev kan befinne seg på flere nivåer samtidig. Eksempelvis kan man inneha et teknisk nivå som befinner seg på mellomstadiet, men samtidig være i begynnerstadiet når det kommer til notelesing.

Organisering av undervisningen / arbeidsformer

Ukentlig undervisning. Alene eller i grupper. Det er viktig at eleven øver jevnlig mellom timene. Konserter og andre opptredener er en naturlig del av undervisningen og det forventes at konserter/forestillinger, samt forberedelser til disse, prioriteres høyt.

Elever og foresatte vil få beskjed om opptredener og eventuelt endringer i undervisningen i form av e-post, SMS eller skriv fra kulturskolen.

Utstyr

Kulturskolen har både elektriske og akustiske gitarer til bruk i undervisningen. Det er ønskelig at elevene disponerer instrument, men ingen krav om at dette er med til den ukentlige undervisningen.

Lærebøker betales av foreldre. Vi supplerer lærematerialet med kopier.